

AZ EU ÉS KÍNA KÖZÖTTI KAPCSOLATOK – A MÉLTÁNYOS ÉS KÖLCSÖNÖS PARTNERSÉG FELÉ

2021. március

„Ahhoz, hogy elveid legyenek, előbb bátorságra van szükséged!”

(kínai közmondás)

Az ókori kínai császárok természetfeletti erőktől származtatták hatalmukat. Úgy vélték, hogy az ég Kínát jelölte ki a „Központ Királyságává”, a világ középpontjává, a világ legerősebb, legharmonikusabb, leggazdagabb és legbölcsebb birodalmává, amely valaha létezett. A Kínai Kommunista Párt által népszerűsített kortárs narratívák erőteljesen építenek a múltra. Hangsúlyozzák, hogy ötezer éven keresztül Kína volt a világ központja, de ezt követően a nyugati hatalmak természetellenes módon megzavarták a „Szent Rendet”. A kínai vezetők ma ígéretet tesznek arra, hogy helyreállítják a Kína által állítólagosan megérdemelt státuszt, és így visszaállítják a világ „természetes” állapotát.

Mint minden történelmi narratíva, a kínai is bizonyított tények és ideológiai állítások gyűjteménye. Azt az elképzelést, hogy Kína más országokhoz képest „több történelemmel” rendelkezik, nem támasztja alá régészeti kutatás. A kínai történelemben előfordultak a hatalom, a hanyatlás, a különböző egymással harcoló királyságok, az idegen uralmak és a külföldi eszméken és befolyásokon keresztül alapvető változások időszakai is. Az ideológiáját Marxtól, Lenintől, Maótól, Tengtól és jelenleg Hszitől származtató párt égi küldetése erősen megkérdőjelezhető.

A nemzeti-kommunista ideológiává átalakított történelmi narratívák nem tudják meghatározni a kapcsolatokat a XXI. század szabályokon alapuló multilaterális rendjében. Ez egy kétélű fegyver lehet, mivel minden ország történelmileg „bizonyíthat” sérelmeket szomszédjaival szemben. Az évszázados térképek nem élvezhetnek elsőbbséget a nemzetközi joggal szemben a határok és a területi kötődés meghatározása tekintetében, ha meg akarjuk őrizni az európai és ázsiai szomszédaink közötti békét és tiszteletteljes együttműködést.

Kína eseménydús történelmével, gazdag kultúrájával, filozófiájával és innovatív kézművességével sok évszázad óta lelkesedést, inspirációt, valamint őszinte és hamis vágyakat ébreszt az európaiakban.

2019 márciusában az Európai Bizottság együttműködő partnerként, ellentétes érdekekkel rendelkező tárgyalópartnerként, gazdasági versenytársként és rendszerszintű versenytársként jellemezte a Kínai Népköztársaságot.

Tekintettel a Covid19-világjárvány politikai következményeire és az úgynevezett hongkongi biztonsági törvény bevezetésére, a Hszincsiang, Tibet és Tajvan felé irányuló hosszú távú célok agresszívabb követésére, a multilaterális rendszer és a nemzetközi megállapodások figyelmen kívül hagyására, a kínai rosszindulatú befolyás terjedésére és az alapvető emberi jogi kötelezettségek teljesítésének elmulasztására, úgy véljük, hogy ez a négyes megközelítés elavult. Az EU partnereként Kínának tiszteletben kell tartania saját nemzetközi kötelezettségeit, ami még nem történt meg. A rendszerszintű rivalizálás egyre inkább a kapcsolatunk elsőrendű paradigmájának tekinthető; nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni a Kínával folytatott párbeszéd folytatásának szükségességét.

Fel kell ismernünk a jelenlegi kínai vezetés egyre határozottabb hozzáállását, amely elszakadt a kollektív vezetés módszerétől, és bevezetett egy új személyi kultuszt. A demokrácia és az önkényuralmi rendszer közötti globális küzdelem a Kínával fenntartott kapcsolatunk meghatározó tényezője. Ennek következtében szűkült a gazdasági együttműködés mozgásteréje.

2020-ban Kína volt az EU fő kereskedelmi partnere. Ez nem hagy kétséget afelől, hogy a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatoknak az EU és Kína közötti együttműködés középpontjában kell állniuk, de nem ezek az együttműködés kizárólagos tényezői. Az előnyök azonban egyenlőtlenek. A felek nem értenek egyet azzal az alapvető kérdéssel kapcsolatban, hogy melyek azok az értékek és normák, amelyek a háború utáni, jelenlegi nemzetközi rend alapul. Míg Európa a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartásán alapul, Kína tekintélyelvű, egypárti állam. Mindazonáltal meg kell próbálnunk maximalizálni gazdasági egymásrautaltságunk előnyeit; és a meglévő egyensúlyhiányokat is kezelni kell.

Az európai vállalatokat aggodalommal tölti el a romló üzleti környezet és a kínai vállalatok egyre inkább tisztességtelen versenye Kínában és máshol egyaránt. Ezt ráadásul konfrontatívabb megközelítés kíséri a kínai diplomáciában az egyes tagállamokkal és az EU-val szemben. Az európai egyetemek, kutatók, újságírók és civil társadalmi szereplők nemcsak Kínában, hanem Európában is nyomásgyakorlással, cenzúrával és fenyegetésekkel szembesülnek. Erre akkor kerül sor, amikor a kínai hatóságok arra a következtetésre jutnak, hogy hivatalos doktrínáik és politikáik megkérdőjeleződnek, és ez közvetlen hatással van az európai értékek terjedésére, valamint a tisztességes és egyenlő

feltételekre a vállalkozások és a polgárok számára.

Az európai polgárok úgy érzik, hogy Kína aszertivitása és a tagállamokban való jelenlétének növelése révén egyre inkább kihívást jelent európai életmódjukra nézve. Európa aggódik amiatt, hogy az átlátható, tisztességes és egyenlő szabályozás hiánya hátráltatja a versenyt, és életüknek több kárt okoz, mint hasznot.

Együttműködés a globális problémák megoldása érdekében

E kihívásokat szem előtt tartva együtt kívánunk működni Kínával a közös érdeklődésre számot tartó területeken. Kína 1,4 milliárd fős népességgel rendelkezik, hatalmas piacot képvisel, egyike a világ három legnagyobb gazdaságának, a világ egyik leggazdagabb országa, a legnagyobb globális exportőr, ezenkívül atomhatalom és az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagja, ezért nélkülözhetetlen a globális problémák kezelésében.

Az ország immár az EU stratégiai partnere az éghajlatváltozás elleni küzdelemben és a megújuló energiaforrásokra való globális átállásban. Kína 2016 óta részes fele a Párizsi Megállapodásnak, bár jelenleg a világ legnagyobb üvegházhatásúgáz- és szén-dioxid-kibocsátója (a globális kibocsátások közel 30 %-áért felelős). Ezért számonkérjük a kínai kormányon vállalásukat, és elvárjuk, hogy 2030 előtt csökkenjen a kibocsátása, 2060-ra pedig valósuljon meg a szén-dioxid-mentesség. Ipari együttműködést kínálunk csúcstechnológiai megoldások kifejlesztéséhez, különösen a zöld hidrogén területén. Az EU támogatja továbbá a Pekinggel való együttműködést a fejlődő országok stabilitásának és fenntartható növekedésének biztosítása érdekében. A rendszerszintű különbségek és a kínai hatóságok által gyakran követett, szigorúan haszonelvű megközelítés azonban eddig akadályozták ezen erőfeszítéseket. Ezért határozottan ellenezzük Kína fenntarthatatlan megközelítését az Afrikai Unióval és az afrikai országokkal folytatott együttműködés terén a nyersanyagokhoz való hozzáférést, az új piacok kikapcsolását, az emberi jogokat, valamint a környezetvédelmi és éghajlat-politikai kérdéseket illetően.

Mindkét fél az együttműködés egy másik lehetséges területeként azonosította a nemzetközi terrorizmus elleni küzdelmet. A terrorizmus fogalmának a kínai bűnüldözés

és jogrendszer által alkalmazott meghatározása azonban homályos. Ezenfelül a terrorizmussal kapcsolatos vádakot gyakran önkényesen és visszamenőlegesen alkalmazzák békés tüntetőkkel és a kisebbségi jogokat védő aktivistákkal szemben, amint az Hszincsiangban, Tibetben és Hongkongban egyre nyilvánvalóbb. Ezért amíg ezek a gyakorlatok fennállnak, a terrorizmus elleni együttműködés csak korlátozott lehet.

A különbségek ellenére továbbra is strukturált párbeszédet kell folytatnunk Kínával a globális kihívások – például az éghajlatváltozás, az illegális migráció, a WTO keretében a szabályokon alapuló kereskedelmi és választottbírósági rendszerhez való visszatérés, valamint a pénzügyi piacok szabályozására szolgáló hatékony mechanizmusok – kezelése érdekében. Ezek nagy része azonban attól függ, hogy Kína hajlandó-e betartani a nemzetközi normákat és szabályokat.

A szabályokon alapuló nemzetközi rend védelme

A nemzetközi kereskedelem és az új piacokhoz való hozzáférés világszerte jelentősen javította az életszínvonalat. Ezek hozzájárultak a munkahelyteremtéshez, a jólét növekedéséhez és a globális szegénység csökkentéséhez. Továbbra is elköteleztük magunkat egy nyitott és méltányos globális kereskedelmi rendszer kiépítése mellett. Ezt a rendszert egy olyan, szabályokon alapuló, multilaterális világrend révén kell kialakítani, amelynek középpontjában a demokratikus értékek állnak. E cél elérése érdekében az EU-nak konstruktívan együtt kell működnie partnereivel.

A többpólusú világ és a szabályokon alapuló nemzetközi rend támogatása továbbra is Kína külpolitikájának kikiáltott sarokköve. Hszi Csin-ping elnök többször is beszélt a multilaterális világrend fontosságáról, többek között egy 2017-ben, Davosban tartott figyelemre méltó beszédében:

„Igaz, hogy a gazdasági globalizáció újfajta problémákat okozott. Ez azonban nem indokolja, hogy teljes mértékben leírjuk a gazdasági globalizációt. Inkább alkalmazkodnunk kell hozzá, és irányítanunk kell a globalizációt, enyhítenünk kell annak negatív hatásait, és minden ország és nemzet számára elérhetővé kell tennünk annak előnyeit.”

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy az, hogy állítása szerint Kína kiáll a tö-

bbpólusú és szabályokon alapuló világrendmellett, nem felel meg a valóságnak. A nemzetközi szervezetekben Peking csak akkor alkalmazza a közös szabályokat, ha azok az érdekeit szolgálják; ellenkező esetben azt állítja, hogy azok nem felelnek meg sajátos igényeinek, vagy figyelmen kívül hagyja őket, és önkényes értelmezéseket alkalmaz. A WTO-t, a WHO-t és a Nemzetközi Tengerjogi Bíróságot övező fejlemények jól mutatják, hogyan ássák alá e nemzetközi szervezetek legitimitását. Ennek eredményeként csökken a kétoldalú konfliktusok multilaterális környezetben történő megoldására való képességük.

Ugyanakkor a kínai külpolitika határozottabbá vált, diplomáciája pedig konfrontatívabbá, különösen Hszi Csin-ping vezetése alatt. Kína nagyobb szerepet kíván betölteni a globális szinten, amely tükrözi gyors növekedését. A kínai diplomaták Teng Hszi-ping jelmondatát – „rejtsd el erődet, várd ki az idődet” – „farkasharcos diplomáciával” váltották fel.

Az úgynevezett hongkongi biztonsági törvény sérti az 1984-es kínai-brit együttes nyilatkozatban tett kínai kötelezettségvállalást, amely Hongkongra vonatkozóan rögzíti az „egy ország, két rendszer” elvet. Az új törvény nemcsak a meglévő nemzetközi megállapodásokat ássa alá, hanem Hongkong régóta fennálló autonómiáját és szabadságait is. A törvény hatálybalépése óta a városban gyorsan romlott az emberi jogok tiszteletben tartása. Az új törvény az eltérő vélemények elhallgattatására, a demokráciapárti aktivisták tömeges letartóztatására, a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának elnyomására, valamint újságírók és a tudományos élet szereplői elleni intézkedésekre szolgáló eszköz.

Tajvan, amely Ázsia hetedik legnagyobb gazdasága, stabil pluralista demokráciával, Peking szemében „rebellis tartomány”. Hszi Csin-ping elnök a 2049-es évet, a Kínai Népköztársaság alapításának századik évfordulóját tűzte ki a Kínai Népköztársaság és a Kínai Köztársaság (Tajvan) bármilyen eszközzel történő „újraegyesítésének” határidejeként, ami destabilizáló és veszélyes is. Az EPP Képviselőcsoport mély aggodalmának ad hangot Kína Tajvanra irányuló katonai manővereinek fokozódása miatt, amelyek komoly fenyegetést jelent a regionális békére és stabilitásra nézve. Ismételten megerősíti álláspontját, miszerint mindkét félnek tartózkodnia kell az egyoldalú fellépésektől és az erőszak alkalmazásától. Úgy véljük, hogy Tajvan és Kína egyesítésére – ha valaha is megtörténik – csak a tajvani nép és a Kínai Népköztársaság népe demokratikus akara-

tának eredményeként kerülhet sor.

Az EPP Képviselőcsoport elkötelezett amellett, hogy megvédje a szabályokon alapuló multilaterális rendet és a jogállamiság elsőbbségét a nemzetközi kapcsolatokban. Az e rend középpontjában álló nemzetközi szervezeteknek is alkalmazkodniuk kell a változó világhoz. Ez a cél csak többoldalú tárgyalások útján érhető el, valamennyi érdekelt fél egyenlő részvételével és képviselével.

Rendszerszintű rivalizálás – Az európai érdekek védelme

Az EU és a Kínai Népköztársaság közötti diplomáciai kapcsolatok 1975-ös létrejötte óta eltelt 46 évben a két fél szoros politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatot alakított ki a magas szintű párbeszéd hálózatába ágyazva. A kínai „reform és nyitási politika” első napjaitól kezdve az európai vállalatok, mérnökök és egyetemek beruházások, technológia és kutatás révén, valamint jelentős uniós fejlesztési támogatással járultak hozzá az ország fejlődéséhez. Ezt a szerepvállalást az a feltételezés vezérelte, hogy Kína végső soron liberalizálni fogja gazdasági rendszerét és lehetőleg politikáját is. A piacgazdaság irányába történő átalakulásra és az akadálytalan gazdasági, tudományos és kulturális cserekapcsolatok fokozatos megnyitására számítottunk.

Ma el kell ismernünk, hogy ezen reményeink továbbra sem teljesülnek.

Kínának jogában áll, hogy megválassza saját fejlődési irányát. Ha azonban Kína nem tesz eleget azon kötelezettségvállalásainak, amelyek a saját érdekeit szolgálnák, és közben veszélybe sodorja a mieinket, meg kell védenünk polgáraink jólétét, és sürgetnünk kell Pekinget, hogy tartsa tiszteletben az általa tett ígéreteket.

Az EU alapvető értékeinek terjesztését, az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletben tartását, a szabadságot, a demokráciát, az egyenlőséget, valamint a jogállamiságot tágabb ázsiai összefüggésben kell szemlélni, különösen Délkelet-Ázsia viszonylatában. Az EU pozíciója megerősíthető a Kínával szomszédos országokkal, különösen Indiával és az ASEAN-régióval fennálló stratégiai kapcsolatok és együttműködés beruházási és kereskedelmi megállapodások révén történő előmozdításával. Ez a régió nagyrészt a Japánnal, Szingapúrral, Vietnámmal és Dél-Koreával már kialakított partnerségeknek köszönhetően az EU harmadik legnagyobb

kereskedelmi partnere. A kapcsolatok elmélyítésével előmozdíthatjuk a további gazdasági integrációt, ami arra ösztönzi majd az ASEAN-országokat, hogy megszilárdítsák demokratikus intézményeiket és betartsák a meghatározott elveket. Emlékeztetünk arra, hogy Kína és 14 másik ázsiai és csendes-óceáni ország aláírta a világ legnagyobb kereskedelmi megállapodását. Ez növelni fogja Kína politikai és gazdasági befolyását az egész régióban. Szorosan figyelemmel fogjuk kísérni e megállapodás hatását, különös tekintettel a szabványosítás normatív elemeire. Óvatosak vagyunk azzal kapcsolatban, hogy a China Standards 2035-höz hasonló stratégiák összeegyeztethetőek-e az európai érték alapú szerepvállalással, és tudatában vagyunk annak, hogy Kína erőfeszítéseket tesz alternatív gazdasági és kereskedelmi irányítási rendszerek előmozdítására.

Covid19 – az EU és Kína közötti kapcsolatok esettanulmánya

A Covid19-járvány kitörése számos, az EU és Kína közötti kapcsolatokban eddig ismertett kihívás tekintetében esettanulmányként szolgál.

A járvány kitörésének korai szakaszában Kína megpróbálta eltitkolni a probléma nagyságrendjét. Fontos információkat tartott vissza, elhallgattatta a visszaélést bejelentő személyeket és újságírókat Kínában, és blokkolta a WHO sürgősségi bizottságában meghozandó határozatokat. Azáltal, hogy a növekvő válsággal való nyílt szembenézés helyett a titkolózást választotta, lehetővé tette a vírus gyors terjedését és globális problémává válását. Amint a Covid19 kiemelt kérdéssé vált az ország felsővezetése számára, valamennyi csatorna, köztük a külföldi kínai médiaügynökségek, a kínai diplomácia és a kínai vállalatok követendő példaként mutatták be Kínát a világgjárvány elleni küzdelemben. Globális jótékonyként tüntették fel, amely segélyeket és orvosi eszközöket küld mindenfelé világszerte. A kínai állami média alig számolt be arról, hogy az ország segítséget kapott külföldről, többek között közel 60 tonna orvosi eszközt az uniós tagállamoktól. Ezzel szemben a kínai kereskedelmi értékesítést úgy mutatták be, hogy az „kínai támogatás a rászoruló barátok számára”.

Az uniós diplomácia kétszer is a kínai beavatkozás célkeresztjébe került, és mindkét esetben kénytelen volt engedni a kínai nyomásnak. Az első alkalommal a kínai diplomaták beavatkozását követően az európai diplomaták felhívították az EKSZ stratégiai

kommunikációval foglalkozó munkacsoportjának jelentését az egészségügyi válság során folytatott kínai félretájékoztatói kampányokról. Röviddel ezt követően a kínai médiaügynökségek azt kérték, hogy az EU kínai nagykövete és az uniós tagállamok 27 kétoldalú nagykövete változtassák meg a vírus kínai eredetére vonatkozó közös cikkeit. Az európai diplomaták öncenzúrát alkalmaztak.

A figyelemnek a válságkezelésre vonatkozó hazai kritikákról való elterelése érdekében kínai tisztviselők kijelentették, hogy a vírust külföldiek hozták be az országba. Elmulasztották megemlíteni, hogy ezek az emberek a legtöbb esetben külföldről hazaérkező kínai állampolgárok voltak. A londoni kínai nagykövet a BBC-vel folytatott beszélgetés során nem volt hajlandó elismerni, hogy a vírus Kínából származott. Ehelyett azt állította, hogy Peking egyszerűen elsőként fedezte fel azt. Ezenfelül a kínai külügyminisztérium egyik szóvivője közösségimédia-fiókját arra használta fel, hogy híreszteléseket terjesszen arról, hogy a vírus valójában amerikai biológiai fegyver. A vírus eredetének alapos és független kivizsgálását követelő országokat gazdasági és politikai megtorlásokkal fenyegették meg.

A Kínával folytatott rendszerszintű versennyel kell szembenéznünk különböző területeken

Ami a gazdasági kapcsolatokat illeti, az EU és Kína kölcsönösen függenek egymástól, és így fontos piacok egymás számára. Az európai vállalatokat azonban számos gazdasági ágazatban diszkriminatív gyakorlatok, piaci torzulások és különböző korlátozások sújtják. A kínai piacon a kínai versenytársaknak – különösen az állami tulajdonú vállalatoknak – nyújtott támogatások számos formája még tovább rontja a versenyfeltételeket. Hasonló eszközöket használnak arra, hogy a kínai vállalatokat ösztönözzék arra, hogy az európai piacokon versenyezzenek vállalkozásainkkal, vagy hogy felvásárolják azokat, hogy kihasználhassák know-how-jukat, és ezt követően még erősebb versenytársakká váljanak a fennmaradó uniós vállalkozások számára.

Egy másik kockázat, amellyel az uniós hatóságoknak tisztában kell lenniük, a kínai jog, amely előírja a kínai vállalatok számára, hogy működjenek együtt az ország titkosszolgálateival. Továbbra is ébernek kell len-

nünk, hogy fennáll-e annak a kockázata, hogy a kínai kereskedők nem megfelelően használják fel az adatokat. A kínai nagykövetek európai beavatkozásai, amelyek megtorlással fenyegetik a tagállami kormányokat a Kínában működő vállalataikkal szemben, ha a Huawei nem lesz része nemzeti 5G hálózatuknak, ezt a megközelítést szemléltetik. Megfigyelhetjük, hogy Kína fenyegetéseket alkalmaz azokkal az országokkal szemben, amelyek kritizálják emberi jogi helyzetét, vagy nemzetközi Covid19-vizsgálatot kérnek. Ilyenek voltak például a különféle ausztrál árukra vonatkozó kereskedelmi korlátozások.

Ezzel szemben az EU a világ legnyitottabb gazdasági térsége. A külföldi befektetéseket szívesen fogadja, és ezek hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez. Rendszerünk a versenyre, a beruházásokra és a közbeszerzésre vonatkozó szigorú szabályokkal jól megtervezett és megfelelő a liberális piacgazdaságok gazdasági szereplői számára. Nem alkalmas azonban arra, hogy szembenézzon az államvezérelt gazdaság kihívásaival, amely az uniós vállalatok számára nem elérhető szinten biztosít állami támogatást vállalkozásai számára, azzal a szándékkal és erőforrásokkal, hogy minél jobban terjeszkedjenek piacainkon. Ezért a Kínával való aktív és érdemi együttműködés révén egyenlő versenyfeltételeket kell teremteni. E célból az EPP Képviselőcsoport üdvözlözi az EU és Kína közötti átfogó beruházási megállapodásról (CAI) szóló közelmúltbeli elvi megállapodást. Egy beruházási megállapodás azonban önmagában nem képes megoldani a gazdasági és politikai kapcsolatunkat veszélyeztető valamennyi kérdést; a megállapodásnak ágazatokon átívelő, szigorú rendelkezéseket kell tartalmaznia, valamint végrehajtási mechanizmusokat kell biztosítania a jelenlegi egyensúlyhiány kezelésére, valamint annak biztosítására, hogy Kína és a kínai kereskedők betartsák ezeket a rendelkezéseket. Ezzel párhuzamosan továbbra is kulcsfontosságú mind az önálló, mind a többoldalú kísérő intézkedések kidolgozása, valamint a kulcsfontosságú rendeletek végrehajtásának biztosítása. Prioritásként kell kezelni a piacvédelmi eszközök saját eszköztárának javítását. A Bizottság „A külföldi támogatások tekintetében az egyenlő versenyfeltételek biztosításáról szóló fehér könyv” című közelmúltbeli dokumentuma a helyes irányba tett lépés, ugyanakkor hangsúlyoznunk kell, hogy fenn kell tartanunk a nyitottság és a szabad és tisztességes verseny elvét az EU belső piacán. A fehér könyv alapján felkérjük a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy egyenlő versenyfeltételeket biztosító eszközre (LPFI). Ennek az eszköznek lehetővé kell tennie, hogy az

európai vállalkozások sikeresek legyenek az egységes piac versenykörnyezetében a támogatott kínai vállalatokkal szemben. Emellett az olyan egyoldalú uniós eszközöket, mint az ellátási láncokra vonatkozó kellő gondosság tervezett uniós rendszere vagy az új uniós globális szankciórendszer, ki kell használni a pusztán a beruházási megállapodás mellett szükségszerűen fennmaradó hiányosságok pótlására.

Az EPP Képviselőcsoport politikai ajánlásai

Kína támogatta az európai integrációt, amikor az megkönnyítette Kína belső piacához való hozzáférését. Támogatta azt is, hogy Európa határozott hangon szólaljon fel a többpólusú világ előmozdítása érdekében. Ugyanakkor kétoldalú és alternatív multilaterális stratégiákat alkalmaz az európai intézmények által alkalmazott általános szabályokon alapuló megközelítés megkerülésére. Az olyan alternatív formátumok, mint a 17+1 beruházási program, valamint a nagyobb tagállamok arra irányuló mohósága, hogy vállalataik számára önző módon egyedi kereskedelmi és beruházási megállapodásokat biztosítsanak, csak segítik Kínát az „oszd meg és uralkodj” elvének gyakorlásában (és éket vernek a blokk tagjai közötti együttműködésbe). Ez gyengíti az EU és tagállamai helyzetét.

A Kínával kapcsolatos hatékony megközelítéshez az EU és tagállamai által lojálisan folytatott következetes, értékeken alapuló külpolitikára van szükség.

Egy olyan egységes uniós megközelítés nélkül, amely mind a 27 tagállam tárgyalási pozícióját erősíti, aligha tudunk azonos feltételek mellett tárgyalni Kínával. Az EPP Képviselőcsoport felkéri a tagállamokat és az európai intézményeket, hogy egységesen lépjenek fel, és minden szinten fogadjanak el koherens és átfogó megközelítést. Ragaszkodjunk a piaci alapú reformokhoz és az egyenlő versenyfeltételekhez valamennyi uniós vállalat számára. Az európai intézményeken belül átfogó munkacsoportot kell létrehozni a sikeres brexit-munkacsoport mintájára, amely kulcsszerepet játszott abban, hogy a tagállamok egységes álláspontot képviseljenek. Az EU-nak meg kell erősítenie ellátási láncait, hogy különböző eszközökkel – többek között saját termelésének növelésével és a „nyitott stratégiai autonómiára” törekedve – növelje ellenálló képességét.

> **A szigorú viszonyosság mint második legjobb megoldás:** Az EPP

Képviselőcsoport támogatja a Kínával való együttműködést az EU nyitott szabályozási kerete alapján, teljes mértékben betartva a WTO szabályait. Ezzel párhuzamosan az EU-nak képesnek kell lennie arra, hogy a WTO-val való összeegyeztethetőség, a viszonyosság és az egyensúly helyreállítását célzó intézkedések hatékony alkalmazása alapján határozottan megvédje alapvető érdekeit. Ha azonban ez a nyitott megközelítés az EU és Kína közötti gazdasági kapcsolatokban megvalósíthatatlan, az EU-nak fel kell használnia piacvédelmi intézkedéseit és a kínai vállalatokkal szembeni egyéb releváns autonóm intézkedéseit, ha kereskedelemtorzító hatásokat vagy az EU biztonságát és stratégiai érdekeit fenyegető veszélyeket tár fel. Az intézkedéseknek tükrözniük kell azokat a korlátozásokat, amelyekkel az európai vállalatok Kínában szembesülnek.

➤ **Az Európában működő kínai vállalatokra vonatkozó uniós antitörzst-, fúziós és állami támogatási szabályok:**

A tisztességtelen verseny elkerülése érdekében az EU-nak ki kell dolgoznia egy „versenysemlegességi eszközt”, amely biztosítja a kínai állami tulajdonú vállalatok versenysemlegességét az európai piacon. Ugyanolyan szabályoknak kell vonatkozniuk minden államilag támogatott vállalatra, függetlenül tulajdonosi szerkezetüktől és attól, hogy melyik országban működnek elsődlegesen. Az ipari támogatásokra vonatkozó WTO-szabályok megerősítésére irányuló többoldalú erőfeszítéseket – az EU, az Egyesült Államok és Japán közötti háromoldalú együttműködés alapján – tovább kell fejleszteni.

➤ **Kölcsönösség a közbeszerzések terén:**

Az európai vállalatok számára gyakran tilos a közbeszerzési eljárásokban való részvétel Kínában. Az Európai Bizottságnak biztosítania kell, hogy az ajánlatkérő szervek és a tagállamok hatékonyan alkalmazzák a 2014-es uniós irányelveket, és lehetőség szerint felül kell vizsgálnia a keretet. A társjogalkotóknak véglegesíteniük kell az új, kiegyensúlyozott nemzetközi közbeszerzési eszközt (IPI) az uniós eszköztár megerősítése és a kölcsönös globális kereskedelmi feltételek előmozdítása érdekében. Kínának a lehető leghamarabb csatlakoznia kell a közbeszerzésről szóló WTO-megállapodáshoz, és nyitottnak kell lennie a nemzetközi pályáztatásra.

➤ **Kikényszerített technológiatranszfer:** A

kínai eladók továbbra is gyakorolják a kikényszerített technológiatranszfert és a szellemi tulajdonjogok (szellemi tulajdon) lopását. Az illegális gyakorlat a Peking „Made in China 2025” elnevezésű projektjének mellékterméke is, amelynek keretében az USA-val és az EU-val való technológiai egyenlőséget kívánják érvényesíteni. Ezek a módszerek aláássák a jövőbeli üzleti kilátásokat, valamint a munkahelyteremtést és a növekedést Európában. Bár elismerjük, hogy a különböző típusú kikényszerített technológiatranszfert közvetlenül tiltó szabályok immár a CAI részét képezik, biztosítanunk kell, hogy a kikényszerített technológiatranszfer és a szellemi tulajdonjogok lopása valamennyi formájának megfelelő kezelése továbbra is prioritást élvezzen a kétoldalú kapcsolatokban. Az Európai Bizottságnak munkacsoportot kellene létrehoznia annak érdekében, hogy felhívja erre a tagállamok és az európai vállalkozások figyelmét, és hogy ragaszkodjon ahhoz, hogy a kínai eladók és hatóságok felszámolják a kikényszerített technológiatranszfert és a szellemi tulajdonjogok védelmének megsértését.

➤ **Az EU iparstratégiája:** Az EU-nak javítania kell a vállalkozások beruházási és innovációs keretfeltételeit. Elemezni kell a kulcsfontosságú iparágakra vonatkozó kínai stratégiát, és az uniós és tagállami szintű kutatási, fejlesztési és innovációs kiadásokban tükröződniük kell a levont tanulságoknak. Az uniós kutatásba, fejlesztésbe és innovációba történő folyamatos beruházások továbbá új kölcsönös függőségeket teremthetnek az EU és Kína közötti erőviszony egyensúlyban tartása érdekében. Különös figyelmet kell fordítani az uniós ellátási láncok ellenállóképességére a „nyitott stratégiai autonómia” megvalósításának céljával, többek között új lehetőségeinek kialakítása révén a déli és keleti szomszédságban. Az EPP Képviselőcsoport továbbá átláthatóságot szorgalmaz az egyes államok és Kína közötti kétoldalú megállapodásokat illetően. Nyugtalanító, hogy a Pekinggel kötött stratégiai szerződések titokban tartásához megkérdőjelezhető állami szabályokat alkalmaznak. Sajnos ez volt a helyzet a közelmúltban Kína által a magyar kormánynak a Budapest és Belgrád közötti nagysebességű vasútvonal építéséhez nyújtott hitel esetében. Az EPP Képviselőcsoport kéri továbbá, hogy az egyes államok és Kína közötti kétoldalú megállapodások a kockázatok megbízható értékelésén alapuljanak annak biztosítása érdekében, hogy ezek a beruházások ne gyengítsék az

EU biztonságát vagy közrendjét többek között a kritikus infrastruktúra, a kritikus technológiák és a kettős felhasználású termékek, a kritikus inputok vagy az érzékeny információk – köztük a személyes adatok – működtetése, kezelése vagy ellenőrzése révén. E tekintetben az EPP Képviselőcsoport felszólít az ilyen megállapodások átláthatóságának biztosítására.

> **Az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés:**

Kína geopolitikai stratégiáját, amelyet az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés keretében megvalósított infrastrukturális és finanszírozási projektek révén leplez, annak kell látni, ami az valójában, és minden ilyen projektet szoroson nyomon kell követni, többek között káros politikai hatásaik tekintetében is. Az Uniónak jobban kellene képviselnie saját, az Európa és Ázsia közötti összeköttetésekre vonatkozó stratégiáját a harmadik országokbeli infrastruktúra-építés és finanszírozásnyújtás terén, mivel ez stratégiai jelentőséggel bír, másfelől pedig üzleti lehetőségeket teremt vállalataink számára. Követelnünk kell azonban, hogy az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés feleljen meg a nemzetközi normáknak, és elismerve az ajánlatvételi eljárások átláthatóságának hiányát, többoldalú gazdasági kormányzati gyakorlatok révén biztosítsa a tisztességes versenyt a harmadik piacokon.

> **5G technológiai platform:** Az 5G hálózat Európa-szerte történő kialakítása Európa jövőbeli versenyképességének sarokköve. Az európai helyreállítási terv keretében mozgósított forrásokat arra kell felhasználni, hogy valamennyi tagállam megkapja a szükséges forrásokat a biztonságos infrastruktúra kialakításához, valamint az európai ipar, szaktudás és innováció támogatása érdekében. Kína e területen való részvételét alaposan meg kell vizsgálni, a biztonsági fenyegetést jelentő vállalatokat pedig ki kell zárni az EU-27-ben működő, 5G-vel kapcsolatos bármely vállalkozásból.

> **Az agrár-élelmiszeripari, halászati és akvakultúra-ágazat mint stratégiai eszközök a Kínával fenntartott kapcsolatokban:** Tekintettel arra, hogy Kína és a kínai vezetés továbbra is függő helyzetben van az élelmezésbiztonság terén, az EU-nak forrásokat kell mozgósítania egy olyan intelligens keret kidolgozása érdekében, amely védi az európai mezőgazdasági termelők, halászok, akvakultúra-termelők és fogyasztók

érdekeit, és megakadályozza a tisztességtelen versenyt a mezőgazdasági, halászati és akvakultúra-ágazatokban. Elismerjük az Európai Unió és a Kínai Népköztársaság kormánya közötti, a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló megállapodás megkötését. Szoroson figyelemmel fogjuk kísérni e megállapodás végrehajtását, és nyomon fogjuk követni Kína arra irányuló erőfeszítéseit, hogy biztosítsa az európai szellemi tulajdonjogok védelmét.

A kereskedelmet illetően továbbra is elkötelezettek vagyunk a Kínával fenntartott nyitott kapcsolatok mellett. Sajnálatos módon a tartós, indokolatlan nem tarifális intézkedések, a technikai akadályok és a kölcsönösség hiánya miatt kereskedelmi kapcsolatunk továbbra is kiegyensúlyozatlan. Kínában az állami támogatások kapacitásfeleslegekhez és az európai és a globális piacokra irányuló dömpinghez vezetnek. Míg a tisztán tranzakció alapú megközelítés nem garantálja a stratégiai célkitűzések elérését, a megoldások tárgyalásos úton történő elérésére irányuló európai megközelítés – amely eltér az Egyesült Államok által alkalmazott vámkivetéstől – nem mindig sikeres.

Példa erre az acélipari kapacitásfelesleggel foglalkozó globális fórum, amelyet az OECD keretében hoztak létre 2016-ban, a jelentős kínai kapacitásfelesleg által okozott globális acélválságot követően. Három évnyi tárgyalás nem hozott kézzelfogható eredményeket, Kína pedig 2019 októberében elhagyta a fórumot. Az acéltermelés kapacitásfeleslegének problémája továbbra is fennáll, és 2,6 millió közvetlen és közvetett munkahely forog kockán az EU-ban.

A képviselőcsoport politikai ajánlásai

> **A WTO korszerűsítésének megvalósítása:** Kína 2001-es WTO-csatlakozása óta nem teljesítette kötelezettségvállalásait. Az EU-nak más WTO-tagokkal együtt aktívan folytatnia kell a WTO szabályainak aktualizálására irányuló folyamatos erőfeszítéseit. Kínának e tekintetben eleget kell tennie feladatainak és kötelezettségeinek, és el kell ismernie tényleges gazdasági státuszát, beleértve annak elismerését is, hogy többé nem minősül „fejlődő országnak”.

> **A piacvédelmi eszközök teljes körű alkalmazása:** Mindaddig, amíg a tisztességtelen kereskedelmi gyakorla-

tok továbbra is fennállnak, sürgetjük az uniós piacvédelmi eszközök és az új dömpingellenes módszertan folyamatos és szigorú alkalmazását, és megerősítésük lehetőségének vizsgálatát. Ez jobban kezelni fogja azokat az ár- és költségtorzulásokat, amelyek nem a szabadpiaci erőviszonyok következményei.

➤ **Több „saját kezdeményezésű vizsgálatot” az az Európai Bizottság részéről:**

A PPE képviselőcsoport támogatja az Európai Bizottság azon képességének növelését, hogy az érintett európai vállalatok hivatalos panasa nélkül „hivatalból” kivizsgálja a dömpingellenes/szubvencióellenes ügyeket. A Bizottságnak teljes mértékben ki kell használnia ezt a megnövelt hatáskörét.

➤ **A szövetségi együttműködés új, rugalmas formáinak feltárása:**

Arra ösztönözzük a tagállamokat, hogy a Többoldalú Exportellenőrzési Koordináló Bizottság által elért eredményekre építve alakítsanak ki egy, a többoldalú együttműködést szolgáló új fórumot. Ezen új fórum célja az lenne, hogy figyelemmel kísérje és ellenőrizze a technológiák exportját, a kereskedelmi forgalmat és a szenzitív beruházásokat az aggodalomra okot adó országokban, továbbá a kutatásban, a termelésben és az adatok selejtezésében alkalmazott etikai normákat.

➤ **A közvetlen külföldi befektetések hatékony átvilágítása:**

Sürgetjük a tagállamokat, hogy mielőbb hajtsák végre és hatékonyan alkalmazzák a vonatkozó új rendeletet a kritikus ágazatokba irányuló külföldi befektetések átvilágítására szolgáló mechanizmusok létrehozása és a meglévő joghézagok megszüntetése érdekében. Fontolóra kell venni a rendelet esetleges felülvizsgálatának lehetőségét a belső piacon nyújtott külföldi támogatások által okozott piaci torzulások kezelése érdekében is. Észleljük azokat a kísérleteket, amelyek stratégiai beruházások révén hátrányos gazdasági függőségek létrehozására irányulnak, és elköteleztünk vagyunk amellett, hogy e tekintetben megerősítsük Európa nyitott stratégiai autonómiáját.

➤ **Átfogó EU-Kína beruházási megállapodás:**

Pozitívan nyugtázzuk az elvi politikai megállapodást egy átfogó EU-Kína beruházási megállapodásról, amelynek célja a hosszú távú piacra jutási és beruházási lehetőségek szilárdabb jogi keretének megteremtése. A prioritásain-

kat tükröző átfogó beruházási megállapodás hozzájárulhat a kölcsönösség növeléséhez a piaci hozzáférés terén, az egyenlő versenyfeltételekhez, valamint előmozdíthatja a vállalkozásokkal és a befektetőkkel szembeni megkülönböztetésmentes bánásmódot. Elismerjük, hogy ez nem szünteti meg az összes hiányosságot ezeken a területeken. A PPE képviselőcsoport gondosan meg fogja vizsgálni a megállapodást, amely ambiciózus kereskedelmi és fenntartható fejlődésre vonatkozó rendelkezéseket, például munkavállalói jogokat tartalmaz, amelyekhez Kína első alkalommal adta beleegyezését. A beruházási megállapodás jóváhagyására irányuló felkéréskor figyelembe fogjuk venni a kínai emberi jogi helyzetet is. A végrehajtás nyomán követése kulcsfontosságú, mivel a megállapodás értéke annak függvénye, hogy Kína hogyan hajtja végre ezeket a kötelezettségvállalásokat.

➤ **A kapacitásfelesleg kezelése:** Az EU-nak folytatnia kell a párbeszédet a többi nemzetközi érdekelt féllel az OECD, a WTO és a G20-ak keretében, és nyomást kell gyakorolnia Kínára, hogy csatlakozzon a tárgyalásokhoz.

➤ **Beruházási megállapodás Tajvanal:** Támogatjuk a Tajvannal kötendő kétoldalú beruházási megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdését. Felkérjük továbbá a Bizottságot, hogy fejezze be az előkészítő munkát, különösen a hatályfelmérést és a hatásvizsgálatot annak érdekében, hogy hivatalosan megkezdődhessenek a tárgyalások az EU „egy Kína” politikája keretében. Úgy véljük továbbá, üdvözlőlni kellene Tajvan részvételét a WHO ülésein, mechanizmusában és tevékenységeiben, különösen a világjárvány idején. Taipei kiegyensúlyozott válságkezelése bebizonyította, hogy részvétele milyen értéket képviselhet a szervezet számára.

➤ **Törekvés a hatékony végrehajtásra:** A PPE képviselőcsoport biztosítani fogja, hogy az Európai Parlament aktívan nyomon kövesse a Kínával kötendő bármely jövőbeli megállapodás hatékony végrehajtását, ösztönözve ennek során a parlamenti diplomácia és párbeszéd szerepét.

Az európai közéleti és tudományos vitában Peking megpróbál befolyást gyakorolni a az európai társadalomban folyó nyilvános vitákra. Célja, hogy saját politikai narratíváit terjessze el, és cenzúrázza a kritikus hangokat Európában.

Liberális demokráciáink alapelvei a véleményalkotás, a véleménynyilvánítás, a vallás és az egyesülés szabadsága. A kritikus gondolkodás Európában a részvételi demokráciánk alapvető elemének számít. A kínai kommunista párt számára az európai modell ezen alapelvei a „hét veszélyes áramlathoz” és a „nyugati bajokhoz” tartoznak, amelyeket Kínában meg kell szüntetni.

Ugyanakkor Kína egyre nagyobb mértékben használja ki ezeket az európai szabadságokat a saját stratégiájának alakítása során. Míg a médiánkban, az egyetemeken, az agytrösztökben és a közösségi médiacsatornákon Kínával kapcsolatban folyó átlátható vita üdvözlendő és gyümölcsöző, a közéleti viták manipulálásának rejtett eszközei ellen fel kell lépni.

Egyes európai médiaorgánumok kínai vállalatok tulajdonába kerültek fúziók és felvásárlások révén. Ezért Kína-párti iránymutatásokat vezettek be a munkára vonatkozóan. A kínai intézmények és vállalatok hirdeteiből és az általuk szponzorált médiatartalmakból származó bevételeket a Kínai Népköztársaságot támogató üzenetek terjesztésére és a kritikus híradások cenzúrájára használják fel. Az európai újságírókra és egyetemekre az európai kínai nagykövetségek nyomást gyakorolnak, hogy tartózkodjanak a Kínával szemben kritikusnak ítélt kijelentésektől. A kínai intézmények és vállalatok által vagy azokkal együttműködésben finanszírozott európai agytrösztök és egyetemek a kínai kormány véleményét támogatják. Erre a célra a világ több mint 500 Konfuciusz Intézetének hatalmas hálózatát is felhasználják. Emellett megpróbálnak beavatkozni a nyugati egyetemek tantervébe, hogy cenzúrázzák a Kínával kapcsolatos kritikus diskurzust és kutatást. Az európai kutatóktól és újságíróktól megtagadják a kínai vízumot és a kínai forrásokhoz való hozzáférést, ha munkájukat kritikusnak tekintik a Kommunista Párt politikáival szemben.

Ezek a beavatkozások gyakran észrevétlenek maradnak, mégis alapvető értékeink és elveink ellen irányulnak. A közéleti diplomácia szokásos „puha hatalom” elvével ellentétben a manipulatív diplomáciai politika ezen új taktikáinak leírására a „sharp power” (éles hatalom) kifejezést vezették be.

Az EPP Képviselőcsoport politikai ajánlásai

> **A médiában eszközölt külföldi befektetések átvilágítása:** Kína az elmúlt 10 évben közel 3 milliárd eurót fektetett be

európai médiacégekbe. Csak néhány uniós tagállam rendelkezik a külföldi mediaberuházásokra vonatkozó átvilágítási mechanizmusokkal. Ezért arra ösztönözzük a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy uniós szintű szabályozási rendszert annak megakadályozására, hogy a kormányok által finanszírozott vagy ellenőrzött médiavállalatok európai médiavállalatokat vásároljanak. Ennek elsősorban azokra a nem demokratikus országokra kell vonatkoznia, amelyekben az európai médiaszervezetek nem működhetnek szabadon, vagy nyomást gyakorolnak rájuk, hogy a helyi kormányzatok számára előnyös tudósításokat készítsenek. Ezeknek az erőfeszítéseknek egy közös adatbázison kell alapulniuk, hogy Unió-szerte elősegítsék a megelőzés és/vagy ellenintézkedések összehangolását. Ellenkező esetben Kína példáját más, hasonló tekintélyelvű politikai ideológiákkal rendelkező államok követik majd, és az Európai Unió azt kockáztatja, hogy más országok beavatkoznak belügyeibe.

> **A Kínával kapcsolatos független kutatás és újságírás támogatása:**

A Kínára vonatkozó független és kritikus szakértői tudás fokozott támogatása csökkentené az agytrösztök és egyetemek azon kínai vállalatoktól és intézményektől való függőségét, amelyek jelenleg szponzorálják tevékenységeiket. Az európai egyetemek számára elérhető, uniós finanszírozású, Kínával kapcsolatos kutatási program létrehozása és a Kínával Kapcsolatos Ismeretek Európai Alapítványa (European China Knowledge Endowment) létrehozása kifejezetten ajánlott. Az EU-nak és a tagállamoknak továbbra is védelmezniük kell az egyetemek szólásszabadságát annak biztosítása érdekében, hogy az európai egyetemeken a szólásszabadságot ne veszélyeztesse a kínai hatóságok nyomásgyakorlása, legyen szó akár európai, akár kínai diákokról és tudósokról.

> **A független újságírás és a liberális média előmozdítása, támogatása és finanszírozása:**

Az EU-nak és tagállamainak támogatniuk kell azokat az újságírókat, akik feltárják a kínai cenzúrát, propagandát, a sajtó zaklatását és az emberi jogok megsértését. A Journalism Trust Initiative, az Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma és az Információ és a Demokrácia Fóruma jó példák erre. Az EU az Európai Demokratikus Médiaalap létrehozásával járulhat hozzá ezekhez az erőfeszítésekhez.

- **A kínai félretájékoztatási kampányok és az államilag terjesztett narratívák elleni küzdelem:** Egy európai autómárkát arra kényszerítették, hogy nyilvánosan elnézést kérjen azért, mert a dalaí lámát idéző hirdetést tett közzé egy közösségimédia-platfomon. A vallási és etnikai kisebbségek, például a tibetiek és az ujjurok üldözésének említése, valamint egy Kínában fogva tartott írónak odaítélt európai irodalmi díj fenyegetésekhez vezethet a kínai diplomaták részéről a felsőoktatási intézményekkel, sőt a kormányokkal szemben. Nem tűrhető el Kína arra irányuló kísérlete, hogy saját narratíváját írja elő és véleménycenzúrát vezessen be az EU-ban. Valamennyi uniós intézménynek szigorúan fel kell tárnia és meg kell neveznie a kínai félretájékoztatási kampányokat és narratívákat, például a Covid19-váltsággal kapcsolatban. Javasoljuk a félretájékoztatás és az emberi jogi jogsértések egész Unióra kiterjedő dokumentációját a figyelemfelkeltés és ezáltal az áldozataik támogatása érdekében, legyen szó egyénekről, vállalatokról vagy kormányokról. Ez az erőfeszítés megalapozhatja az oktatási erőfeszítéseket, például eszköztárak vagy speciális honlapok megvalósítását annak érdekében, hogy felvértezze az európai polgárokat a félretájékoztatás megelőzéséhez szükséges készségekkel és ismeretekkel.

 - Ezeket az adatokat az EKSZ rendszeresen összeállíthatja és közzéteheti.
- **Az emberi és alapvető jogok védelme:** A szárazföldi Kínában és Hongkongban elkövetett emberi jogi visszaélések nem hagyhatók figyelmen kívül, és határozott választ igényelnek az EU-tól és tagállamaitól. Az EPP Képviselőcsoport üdvözlí az EU által elfogadott globális emberi jogi szankciórendszert (az EU Magnyickij-törvényét), amely biztosítani fogja, hogy az emberi jogokkal való visszaéléseket elkövetők felelősségre vonhatók legyenek. Az EPP Képviselőcsoportnak vezető szerepet kell vállalnia a politikai diplomáciában annak érdekében, hogy a korrupció bekerüljön az EU globális emberi jogi szankciórendszerébe.
- **Emberi jogi aktivisták szabadon bocsátása:** Felszólítunk az önkényesen fogva tartott és bebörtönzött emberijogvédők, másként gondolkodók és mások, köztük Gui Minhai svéd állampolgár szabadon bocsátására. Nagy aggodalommal értesülünk az ujjurok és más, többnyire muszlim kisebbségek ellen Hszincsiangban elkövetett rendszeres emberi jogi jogsértésekről – többek között internálásról, sterilizációról és kényszerabortuszokról szóló jelentéseket -, és ezen állítások független és sürgős kivizsgálását kérjük. Kiemeljük a szabad belépés biztosításának szükségességét Tibetbe, többek között a diplomaták, az újságírók, a turisták és a maguk a tibetiek számára;
- **További kiállítás Hongkong mellett:** Az EPP Képviselőcsoportnak továbbra is támogatnia kell Hongkong autonómiáját, szabadságát és a jogállamiságot. Továbbra is határozottan arra kell bátorítania a tagállamokat, hogy hajtsák végre a Külügyek Tanácsa által 2020. július 28-án elfogadott intézkedéscsomagot, valamint a Parlament 2020. június 15-i közös állásfoglalását.
- **A kényszermunka alkalmazásával készült termékek európai importtilalma:** A kínai hatóságok állítólag egymillió ujjurt hurcoltak fogolytáborokba és fogtak kényszermunkára Hszincsiang tartományban. Az Egyesült Államok Képviselőháza csaknem egyhangúlag elfogadott egy törvényt a kényszermunkával előállított termékek behozatalának tilalmáról. Az EU-nak is be kell tiltania, a WTO-jogszabályokkal összhangban, a kényszermunkát kihasználó vállalatoktól származó termékek behozatalát. Az átnevelő táborokban előállított termékeket szintén ki kell tiltani az uniós piacokról.
- **A vallásszabadság támogatása Kínában:** Kína továbbra is megtagadja polgáraitól a vallásszabadságot. A vallási szervezetek és közösségek, különösen a keresztények, a muzulmánok, a buddhisták és más olyan személyek, akik nem tartoznak a rezsim ellenőrzése alatt álló szervezetek közé, zaklatással, fogva tartással, vallási jelképeik és imahelyeik lerombolásával, rajtaütésekkel és a szakadatlan üldöztetés egyéb formáival szembesülnek. Az EU-nak nemcsak megfelelő eszközökkel kell ellátnia a vallás vagy meggyőződés szabadságának az EU-n kívüli előmozdításáért felelős különmegbízottat, hanem folyamatosan fel kell vetnie a vallásszabadság kérdését a Kínai Népköztársasággal fenntartott kapcsolataiban.
- Kína az ENSZ költségvetésének egyik legnagyobb hozzájárulójává vált, és egyre nagyobb mértékben vesz részt csapatokkal az ENSZ békefenntartó műveleteiben. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjaként és az Em-

beri Jogi Tanács tagjaként Kínának különleges felelőssége, hogy támogassa az ENSZ három pillérét: az emberi jogokat, a békét és biztonságot, valamint a fejlesztést.

Az EU helyzete az Egyesült Államok és Kína közötti ellentét erőterében

Az USA és Kína közötti kapcsolatok helyzete globális következményekkel jár, különösen mivel a globális világjárvány tovább súlyosbította a fennálló feszültségeket. A nagyhatalmi verseny tagadhatatlanul rivalizálássá alakul át. Ilyen körülmények között az EU-nak olyan álláspontot kell képviselnie, amely lehetővé teszi számára érdekeinek védelmét, miközben mindkét főszereplővel munkakapcsolatot tart fenn.

Az egyik oldalon az EU-t és az Egyesült Államokat a demokrácia, a szabadság, az emberi jogok és a jogállamiság elvein alapuló, a NATO-ban intézményesített transzatlanti kötelék köti össze. Az EPP Képviselőcsoport elkötelezett e kapcsolat megújítása és megerősítése mellett. Az EU lojálisan támogatja az Egyesült Államokat azáltal, hogy fenntartja a Kínával szembeni fegyverembargóját, ahogy már több mint 30 éve teszi. Másrészt a kínai piac – valamennyi fenntartás mellett – erős mágnes, amely mérettől függetlenül vonzza az európai vállalkozásokat.

Csak az EU egésze ad lehetőséget tagállamainak arra, hogy megőrizze autonómiáját az Egyesült Államok és Kína között az elsőbbségért folyó versenyben. Ahhoz, hogy a két geopolitikai óriás ne szorítsa össze, az EU-nak elvi alapokon nyugvó, de pragmatikus külpolitikát kell fenntartania. A multilateralizmus és intézményei védelme – valamint a szabályokon alapuló rend tiszteletben tartása – alapvető fontosságú az uniós álláspont védelméhez. Ez magában foglalja szankciók bevezetését az európai érdekek védelme érdekében.

Ez átmeneti visszaesésekhez vagy csalódásokhoz vezethet, például Peking esetleges megtorlásához üzleti érdekeinkkel szemben. Hosszú távon azonban megerősíti az átlátható szabályokon alapuló nemzetközi rendszert. E cél elérése érdekében az EU-nak vezető szerepet kell vállalnia az Egyesült Államokkal fenntartott szövetségének újratemtésében. Ennek más demokratikus, hasonlóan gondolkodó államok esetében is be kell következnie, amelyek észlelik,

hogy Kína mennyire szelektíven tartja be a nemzetközi szabályokat.

Az EPP Képviselőcsoport üdvözlözi az EU és az USA közötti, Kínával kapcsolatos párbeszéd kialakítását, és határozott vitát szorgalmaz olyan területekről, mint a kényszerített technológiatranszfer vagy a multilaterális intézmények megerősítése, ahol nemcsak kívánatos, hanem szükséges is a közös megközelítés. Az EPP Képviselőcsoport továbbá felszólítja az EU-t, az Egyesült Államokat és más demokratikus országokat, hogy világszerte törekedjenek egy ambiciózus demokráciatámogatási menetrendre, lépjenek fel a tekintélyelvűség ellen, támogassák az emberek szabadság iránti vágyát és erősítsék a demokratikus ellenálló képességet.

Ezen erőfeszítések eredményétől függően az EU és Kína közötti kapcsolatok három különböző forgatókönyv szerint alakulhatnak:

a) Pozitív forgatókönyv – elkötelezettség és együttműködés

A pozitív forgatókönyv szerint mindkét fél folytatja az együttműködést. Ez lehetővé teszi az EU számára, hogy az USA-val és Kínával egyaránt együttműködjön, megállapodásokat kössön, növelje a kereskedelmet és a beruházások szintjét. Mindhárom partner összehangoltan dolgozik az olyan globális kihívások kezelésében, mint az éghajlatváltozás, a terrorizmus és a jelenlegi világjárvány. A rendszeres párbeszédet magas szintű bizalom kíséri.

b) Semleges forgatókönyv – egymás mellett élés és „elévickélés”

Az EU elfogadja partnerei erősségeit, és saját erősségei fejlesztésére törekszik. Az EU tudatában van a verseny fokozódásának, és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelemmel kapcsolatos erőfeszítései nem teszik tönkre teljes mértékben a kapcsolatot, mivel valamennyi fél elismeri, hogy többet nyerhet, mint amennyit veszíthet.

c) Negatív forgatókönyv – rivalizálás és konfliktusok

A harmadik forgatókönyv jár a legsúlyosabb következményekkel. Az EU-nak egy ellenes környezetben kell sikeresen navigálnia és manővereznie, ahol megszűnik a bizalom, a kereskedelem akadályokba ütközik, és gyakoriak a megtorló intézkedések.

Az európai közvélemény nem fogadna el katonai konfrontációt. A kívülről jövő nyomás általi potenciális részvétel elkerül-

ése csak akkor lehetséges, ha az EU erős és egységes. Ezt az erőt az EUSZ 24. cikke (3) bekezdésének szellemében alakított hatékony és határozott külpolitika határozza meg. Az EU-nak készen kell állnia arra, hogy kérlelhetetlenül kihasználja befolyását (erős gazdasági szereplő, domináns segélyadományozó, megbízható politikai partner, egy adott integrációs modell exportőre). Ez egység egységes álláspontot feltételez Kínával és az Egyesült Államokkal szemben, amelyben a rövid távú és szűklátókörű érdekek nem kerekednek felül az általános érdeken. Kínával szemben Európának természetesen ki kell használnia a sokkal nagyobb kollektív tárgyalási pozícióját.

Az EU-nak fel kell készülnie az Egyesült Államok és Kína közötti kapcsolatok ellehetetlenülésére. Erre tekintettel az EU-nak önellátóvá kell válnia a gazdaság alapvető ágazataiban azáltal, hogy megváltoztatja az ellátási láncok jellegét (közelebb hozza őket), és jelentősen növeli a K+F-be történő beruházásokat. Előfordulhat, hogy az EU nem tudja megállítani Kína lépéseit, de gondoskodnia kell arról, hogy ezekért magas árat kelljen fizetni. A Kínával fennálló kapcsolatok egyensúlyának megteremtésére tett kísérletek során figyelembe kell venni a viszonyosság határozott érvényesítését, a beruházások átvilágítási mechanizmusait, az érzékeny ágazatokban tevékeny európai vállalkozások és a stratégiai infrastruktúra felvásárlásának korlátait, beleértve a mezőgazdaságot, az ingatlanokat és a technológiát is. Emellett a korlátozó intézkedéseknek (azaz a globális szankciórendszernek) mindig elérhető választási lehetőségnek kell lenniük. A szabadság és a demokrácia határozott védelme növeli az EU képességét arra, hogy jobban szembe tudjon nézni Kína arra irányuló szisztematikus erőfeszítéseivel, hogy befolyást gyakoroljon politikusaira és a civil társadalomra. Ez utóbbiak célja, hogy a közvéleményt Kína stratégiai érdekeinek megfelelően alakítsák. Emellett az EU-nak fel kell tárnia a kínai ragadozó taktikákat és a kiszolgáltatott harmadik országokban tett lépéseket. Ezeket az országokat például az „Egy övezet, egy út” kezdeményezés ígérete csábítja, majd végül adósságcsapdába kerülnek („adósságok eszközökért”).

A Kínára vonatkozó – politikai, biztonsági, stratégiai és gazdasági szempontokra összpontosító – megújult EU-USA párbeszéd platformként szolgálhatna mind az EU, mind az USA számára ahhoz, hogy jobban megértsék és mérsékeljék egymás Pekinggel kapcsolatos megközelítését, és elkerüljék az USA és Kína közötti kapcsolatok terén a szükségtelen eszkalálódást. Az európai

vezetőknek meg kell érteniük, hogy az USA Kínával kapcsolatos politikája egyike azon kevés kérdésnek az amerikai politikában, ahol kétpárti konszenzus érhető el.

A transzatlanti kapcsolat, függetlenül attól, hogy milyen szoros kapcsolat alakulhat ki Kínával, mindig erősebb és fontosabb lesz az EU számára. A szabadságba és a demokráciába vetett hit összeköt bennünket az USA-val, amely kulcsfontosságú szövetséges a Kínával való kapcsolatok terén.

Következtetések

Az EU Kínával kapcsolatos politikájának a következő elveken kell alapulnia: Együttműködés, ha lehetséges; Versengés, ha arra szükség van; Konfrontáció, ha szükséges. Ez a megközelítés lehetővé teszi az EU számára, hogy rugalmasan reagáljon a kétoldalú kapcsolatok alakulására.

A kölcsönös elkötelezettséghez azonban mindkét fél érdeklődésére és a meglévő szabályok betartására van szükség. Ezért azt várjuk Kínától, hogy teljesítse saját kötelezettségvállalásait. A szabályokon alapuló nemzetközi rend szelektív alkalmazása elfogadhatatlan. Elvárjuk Pekingtől a megkülönböztetésmentességet és a nyitottságot, valamint azt, hogy kész legyen elfogadni a felelősséget és az elszámoltathatóságot, ami a globális szinten betöltött fokozott szerepével jár.

Az EPP Képviselőcsoport támogatja az elvi, gyakorlati és pragmatikus együttműködést Kínával. Az EU-nak nem szabad engednie értékeiből és elveiből. Az EPP Képviselőcsoport felszólítja az európai intézményeket és az uniós tagállamokat, hogy minden eszközt használjanak fel annak érdekében, hogy meggyőzzék a kínai vezetést arról, hogy nagyszerű országukat a nemzetközi közösség felelős tagjává tegyék.